

بررسی سه خانه‌ی سنتی در اهواز برای انتخاب بهترین مکان با رویکرد باز زنده سازی بنا

آزاده داسی^{۱*}، زهره کیانی ده کیانی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد، واحد علوم و تحقیقات اهواز

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد، واحد علوم و تحقیقات اهواز

خلاصه

مکانیابی به منظور بهره‌وری بیشتر از فعالیت‌های صنعتی و کم کردن آثار منفی و ضررهای اقتصادی صورت می‌گیرد. تا بتوان با انتخاب بهترین مکان با توجه به کاربری آن در جهت بهبود بخشیدن به فضاهای شهری اقدام کرد. پژوهشگران در رابطه با بحث مکان و مکانیابی تحلیل‌های فراوانی انجام داده‌اند و به نتایج قابل توجهی دست یافته‌اند، اما به بحث مکانیابی ساختمان‌های قدیمی نیمه فرسوده که قابلیت احیاء و بازسازی را دارند توجهی نشده است. آیا این ساختمان‌های قدیمی را می‌توان بازهم به عنوان یک عنصر شهری دوباره احیاء کرد؟ با توجه به هزینه‌های مرمت، بناهای نیمه فرسوده ارزش احیاء بنا را دارند؟ آیا بازسازی این بناها نقشی در بازگرداندن هویت شهری دارند؟ سعی بر آن بوده که با تحلیل‌های صورت گرفته، بر روی سه خانه‌ی سنتی (عجم، دادرس و معین التجار) بلا استفاده گامی کوچک جهت احیای این هنر خارق‌العاده برداشت و مانع از نابودی آنها شد. با کنکاش بر روی این ساختمان‌های زیبای درون شهری بایستی ذکر نمود که این مکان‌ها در حال حاضر بعنوان انبار استفاده می‌شوند و با توجه به اصول مکانیابی و مرمت و احیاء می‌توان این بناها را به عرصه رقابت با ساختمان‌های نو وارد کرد.

واژگان کلیدی: مکان، مکانیابی، خانه‌ی سنتی، احیاء

۱- مقدمه:

در این پژوهش سعی بر آن است تا با شناخت سه بنای سنتی در اهواز یکی از این سه بنا را به یک سفره‌خانه‌ی سنتی با هدف باز زنده‌سازی آن با اولویت قرار دادن مکان آن نسبت به کاربری‌های اطراف گامی کوچک جهت حفظ هویت شهر برداریم. خانه‌های انتخابی پژوهشگر شامل: سرای عجم، سرای معین التجار، سرای دادرس می‌باشد. در حال حاضر این سه بنا به انباری برای کالاهای تجار تبدیل شده است و در فواصل نسبتاً کمی نسبت به هم و در مرکز شهر اهواز واقع شده‌اند. بدین ترتیب انتخاب یکی از این بناها به عنوان سفره‌خانه مناسب‌ترین انتخاب می‌باشد. تحقیقات نگارنده نشان می‌دهد که با اینکه مطالعات زیادی در زمینه احیاء انجام شده و به بررسی نمونه‌های موردی زیادی از خانه‌های سنتی پرداخته شده است، اما به بازسازی و احیاء با توجه به اولویت مکانی و تبدیل آن به کاربری جدید دقت نشده است. باشد که با معرفی این روش، گامی در جهت استفاده مجدد حتی با شکلی متفاوت صورت بگیرد.